

ZŠ a MŠ Volfartice

Školní vzdělávací program pro školní družinu

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Školní vzdělávací program pro školní družinu

Název školy: **Základní škola a mateřská škola Volfartice,
okres Česká Lípa, příspěvková organizace**

Adresa školy: Volfartice 81
Ředitel: Mgr. Jakub Myška
Kontakty:
Telefon: 487837111
Fax: 602889362
E-mail: skola@zsmsvolfartice.cz
Web: www.zsmsvolfartice.cz

IZO: 107 560 631
REDIZO: 600 074692
IČO: 72745088

Zřizovatel : Obec Volfartice

Kontakty:
Telefon: 487837134
IČO: 00261076

Platnost dokumentu od: 31. 8. 2007

Aktualizace k 26. 3. 2024

Podpis ředitele školy : Razítko školy:

Úvod

Školní družina je zřízena podle zákona č. 561 /2004 Sb. O předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání –školský zákon, a řídí se podle vyhlášky MŠMT č. 74/ 2005 Sb. O zájmovém vzdělávání.

ŠD realizuje výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost mimo vyučování . Činnosti probíhají formou pravidelných nebo příležitostných aktivit z oblasti vzdělávací, odpočinkové, rekreační a zájmové činnosti. ŠD umožňuje žákům i přípravu na vyučování.

ŠD je určena pro všechny žáky 1. stupně.

Žáci pobývají v jednom oddělení a počty přítomných žáků se během dne mění, odcházejí do zájmových kroužků nebo domů.

Počet dětí ve ŠD : 20 žáků

Kapacita ŠD : 20

Počet vychovatelek : 1

Ředitelka základní školy : Mgr. Jakub Myška

Kontakty : telefon 487 837111

E –mail : skola@zsmsvolfartice.cz

Webové stránky : www.zsmsvolfartice.cz

Provoz družiny

PO	7, 00 - 8,00	11, 35 - 16.05
ÚT	7, 00 - 8,00	11, 35 - 16.05
ST	7, 00 - 8,00	11, 35 - 16,05
ČT	7, 00 - 8,00	11, 35 - 16,05
PÁ	7,00 - 8,00	11, 35 - 16,05

Podmínky přijímání žáků do ŠD a ukončení docházky do ŠD

Zákonný zástupce přihlašuje své dítě k pravidelné denní docházce do školní družiny podáním řádně vyplněného a podepsaného zápisního lístku (tzn., že vyplní všechny požadované údaje), který předá přímo vychovatelce nebo třídní učitelce.

- O zařazení žáka do školní družiny rozhoduje ředitelka školy podle následujících stanovených pravidel: přednost mají nejmladší žáci (1. a 2. ročník), žáci, jejichž rodiče jsou v zaměstnání, žáci, o které pečuje jen jeden z rodičů nebo prarodiče. Počet žáků, které lze do ŠD umístit, je dán kapacitou ŠD, která je stanovena na 20 dětí.
- Každou trvalou změnu oproti údajům uvedeným v zápisním lístku (zejména odchod s jinou osobou, změnu doby odchodu) musí zákonný zástupce písemně ohlásit vychovatelce.
- Pokud zákonný zástupce požaduje, aby jeho dítě odešlo někdy ze ŠD samo, sdělí tuto skutečnost písemně vychovatelce předem.
- Uvolňování dětí na základě telefonické žádosti zákonného zástupce je možné jen zcela výjimečně, a to na odpovědnost zákonného zástupce. Následující den je nutné doložit písemnou omluvu s odchodem a datem, kdy bylo dítě uvolněno na základě telefonické omluvy.
- Odhlášení žáka z docházky do ŠD provádí zákonný zástupce písemně, na odhlášku uvede poslední den pobytu žáka v ŠD. Pokud je žák odhlášen v průběhu měsíce, poplatek za ŠD se nevrací.
- Žák může být na základě vychovatelkou podaného návrhu ředitelce školy ze ŠD vyloučen, a to zejména za hrubé porušování vnitřního řádu ŠD (neslušné, hrubé chování, fyzické ubližování dětem a ohrožování zdraví ostatních účastníků nebo úmyslné ničení vnitřního vybavení ŠD), ale také z důvodu opakovaného pozdního

vyzvedávání žáka ze ŠD nebo neuhrazení stanovené úplaty za ŠD v daném termínu. O vyloučení rozhodne ředitelka školy.

- V případě přestupu žáka na jinou školu ztrácí žák dnem odhlášení ze ZŠ nárok na místo ve školní družině, nemusí se zvlášť odhlašovat.

Režim dne

Je stanovený s ohledem na psychohygienické podmínky. Jeho uspořádání dává možnost pružně reagovat na individuální potřeby aktivity i odpočinku u jednotlivých žáků. Také umožňuje organizaci činností v průběhu dne pružně přizpůsobit potřebám a aktuální situaci, reaguje i na neplánované situace ve ŠD.

Poměr řízených a spontánních činností je vyvážený.

Žáci jsou podněcováni k vlastní aktivitě, která probíhá formou individuální, skupinové činnosti. Využívají i způsob práce ve dvojicích .

Pobýváme co nejdelší čas venku, kde dáváme žákům volnost. V útvech chodíme pouze v nutných případech.

V ranní družině jsou zařazovány klidné a nenáročné činnosti odpočinkového zaměření, které probíhají spíše individuální formou. Žáci mohou docházet do ranní družiny průběžně do 7, 45 hod.

Po vyučování dochází k velkému poklesu výkonnosti. Žáci využívají spíše spontánní individuální či skupinové aktivity. Doba a způsob odpočinku se řídí potřebami žáků. Po odpočinku navazují zájmové činnosti různého zaměření. Činnosti zaměřené na pohybovou aktivitu se snažíme provádět venku nebo v tělocvičně. Pokud mají žáci delší nebo odpolední vyučování, zařazujeme toho dne pouze činnosti odpočinkové a rekreační.

Denní skladba činností

- **po ukončení vyučování** – hygiena, oběd ve školní jídelně

- **odpočinkové činnosti** - jsou klidové aktivity spontánních či nabízených činností na odstranění únavy a regeneraci duševních fyzických sil, žáci volí sami optimální polohu

- **zájmové činnosti** - umožňují žákům seberealizaci, poznávání a rozvoj dovedností, dominující je vlastní aktivita žáků, která jim přináší radost a uspokojení, činnosti probíhají ve skupinách či individuálně, organizovaně nebo spontánně

- **rekreační činnosti** - slouží k regeneraci sil, zařazujeme do nich náročnější pohybové, sportovní, turistické nebo manuální prvky

- **svačina** - svačinu a pitný režim si děti zajišťují sami

- **příprava na vyučování** - žáci si procvičují učivo formou didaktických her , práce s knihou, časopisem apod.

- zájmové kroužky - žáci si volí sami

Pobyt žáků ve ŠD provází řada režimových momentů – přechody, převlékání, sebeobslužné činnosti. Snažíme se, aby probíhaly s co nejmenším úsilím, bez stresů a žáci je vykonávali automaticky.

Informace o ŠD

ŠD zabezpečuje žákům náplň volného času v době před vyučováním, odpoledne před odchodem domů nebo do jiných zájmových aktivit. Probíhá při činnostech spojených s odpočinkem, rekreací, zájmovou činností, zábavou.

Časové rozvržení a uspořádání činnosti ŠD se řídí požadavky psychohygieny. Usilujeme o to, aby podporovalo zdravý tělesný, duševní a sociální rozvoj dítěte. Vychovatelka působí na žáky v době zvýšené únavy z vyučování. V této době se projevuje zvýšená potřeba pohybu a odpočinku jako kompenzace dlouhého sezení při vyučování .

Prostor družiny tvoří samostatná herna. Část herny je pokryta kobercem kde si žáci hrají se stavebnicemi a slouží též při rozhovorech v kruhu a při odpočinkových činnostech. Pro zájmové a tvořivé činnosti jsou v místnosti stoly s židličkami. Pro sportovní činnosti je v budově školy tělocvična, kde hrajeme různé pohybové hry. Pro aktivity venku máme k dispozici školní zahradu je vybavena pískovištěm a dřevěným domečkem se skluzavkou a dvěma houpačkami. Žáci si mohou ven vybrat sportovní náčiní jako jsou např. míče, švihadla, obruče, pálky na líný tenis a pomůcky na tvořivé hry na písku.

Pro herní a odpočinkovou činnost jsou ve školní družině k dispozici stavebnice, stolní hry, hračky, domeček pro Barbie, plastová autodráha, odstřelovací dráha a spousta jiných hraček. Vše je uloženo tak, aby si mohly děti samy hry vybírat a také je uklízet. Pro práci s počítačem je určena samostatná počítačová třída. Je vybavena šesti počítači, děti ji navštěvují v rámci kroužku. Přístup k počítači mají děti i ve školní družině převážně jako přípravu na vyučování. K poslechové a hudební činnosti máme k dispozici CD přehrávač. Družina je též vybavena televizí a videem. Televize je využívána jen zřídka, převážně v době špatného počasí, kdy nemůžeme jít ven. Spíše dbáme na manuální a tvořivé činnosti dětí a na pobyt v přírodě.

Cíle vzdělávání

Zájmové vzdělávání ve ŠD naplňuje svými specifickými prostředky obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem. Jde zejména o rozvoj žáka, jeho učení a poznání, osvojování základů hodnot, na nichž je založena naše společnost, získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí. ŠD umožňuje odpočinkové činnosti a přípravu na vyučování.

Cíle vycházejí z obecných cílů vzdělávací soustavy § 2, odst. 2 Školského zákona, navazují na cíle, stanovené školním ŠVP ZŠ .

- a) rozvoj osobnosti člověka , který bude vybaven poznávacími a sociálními způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, výkon povolání nebo pracovní činnosti, získávání pracovní činnosti, získávání informací a učení se v průběhu celého života
- b) získání všeobecného vzdělání
- c) pochopení a uplatňování zásad demokracie a právního státu, základních lidských práv a svobod spolu s odpovědností a smyslem pro sociální soudržnost
- d) pochopení rovnosti žen a mužů ve společnosti
- e) utváření vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k etnické , národnostní, kulturní, jazykové a náboženské identitě každého
- f) poznání světových a evropských kulturních hodnot a tradic, pochopení a osvojení zásad pravidel vycházejících z evropské integrace jako základu pro soužití v národním a mezinárodním měřítku
- g) získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje a o bezpečnosti a ochraně zdraví

Klíčové kompetence – integrované vzdělávací cíle

Jednotlivé vzděl. cíle jsou slučovány do rozvíjených kompetencí, které vybavují žáky činnostně zaměřenými a prakticky využitelnými dovednostmi. Prostřednictvím volnočasových aktivit jsou posilovány a rozvíjeny :

1. Kompetence k učení

Žák se učí s chutí , započatou práci dokončí, vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, umí kriticky zhodnotit své výkony, učí se nejen spontánně, ale také vědomě, klade si otázky a hledá na ně odpovědi, všímá si souvislostí mezi jevy, samostatně pozoruje a experimentuje, umí získávat vědomosti z různých pramenů a zdrojů, získané vědomosti dává do souvislostí , zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení.

2. Kompetence k řešení problémů

Žák si všímá dění i problémů, které ho motivují k řešení podobných problémů a situací, problém se učí pochopit, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promýšlí a plánuje řešení problémů , při řešení situací nachází shodné, podobné a odlišné znaky, hledá různé způsoby řešení problémů, ověřuje prakticky správné řešení problémů, chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli, rozlišuje správná a chybná řešení, spontánně přichází s novým řešením, je kreativní, dovede se přizpůsobit změnám – je flexibilní, svá rozhodnutí se učí obhájit a uvědomuje si zodpovědnost za své rozhodnutí , je iniciativní a podnikavý. Započaté činnosti dokončuje, v případě obtíží je při jejich překonávání houževnatý.

3. Komunikativní kompetence

Žák ovládá řeč i mimoslovní komunikaci, myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi vyjadřuje vhodně formulovanými větami, umí vyjádřit vlastní názor, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, dokáže promluvit na veřejnosti, účinně se zapojuje do diskuse, umí řešit problémy, dokáže vyjádřit své kladné pocity ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí řečí, gestem i dalšími prostředky. Umí se v něm vyjádřit i písemně. Nezapomíná, že ke správné

komunikaci také přísluší naslouchání druhým. Využívá informační a komunikační prostředky, z předkládaných informací si vybírá. Komunikuje kultivovaně.

4. Sociální a interpersonální kompetence

Žák se učí plánovat , organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, k úkolům a povinnostem přistupuje zodpovědně, samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si , že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování , podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, ve skupině spolupracuje, dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis , respektuje dohodnutá pravidla , je schopen respektovat jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi, je solidární. Vytváří si pozitivní představu o sobě samém – ovládá a řídí své chování , tak , aby dosáhl pocitu uspokojení a sebeúcty.

5. Občanské kompetence

Žák si uvědomuje svá práva i práva druhých, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se bránit, chová se zodpovědně , dbá na osobní zdraví své i druhých, chová se zodpovědně i s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní a společenské). Respektuje a posiluje sociální a kulturní prostředí, které je formováno tradičními, aktuálními i očekávanými hodnotami národa, etnika a sociální či profesní skupiny. Chápe, že rozvoj a udržení těchto hodnot, jejichž význam se z pohledu jedince i generací může měnit, je podmíněn také ekonomickou situací a posilován či oslabován jedinci, kteří tyto hodnoty zpětně ovlivňují. Váží si tradice a kulturního dědictví, které chrání, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům a podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí.

6. Kompetence pracovní

Žák umí účelně trávit volný čas, orientuje se v možnostech jeho smysluplného využití, umí si vybrat zájmové činnosti podle svých dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech, rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzaci stresových situací (či jednostranné zátěže ze školního vyučování), umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času.

Specifičnost cílů ŠD

- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů
- vedeme žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
 - rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
 - usilujeme o rozvoj osobnosti každého žáka s ohledem na jeho nadání, potřeby, zájmy a schopnosti
 - podporujeme iniciativu žáků, nápaditost, kreativitu a samostatnost
 - pozitivně hodnotíme snahu a výsledek činnosti žáka s ohledem na jeho možnosti a předpoklady, povzbuzujeme tvořivost a vlastní fantazii, snažíme se u žáka posilovat sebevědomí
 - zařazujeme činnosti , které přispívají k odstranění únavy, regeneraci duševních i fyzických sil, respektujeme individuální zájmy a potřeby žáků
 - posilujeme rozvoj pohybových schopností

- předkládáme nové podněty, které žáka obohacují, snažíme se neopakovat stejné činnosti z vyučování ve stejný den
- snažíme se vést žáka k přiměřené fyzické, psychické i sociální samostatnosti, ke zdravému sebevědomí a sebejistotě
- výrazně motivujeme žáky k nabízené zájmové činnosti, učíme je vztahu k vlastnoručně vytvořeným výtvorům
- učíme žáky správným zásadám chování ke spolužákům, oslovování, zdravení a žádost o pomoc

Možná rizika, která ovlivňují výchovnou činnost :

- časová rozdílnost nástupu dětí do ŠD
- školní kroužky
- střídání přítomnosti žáků na činnost

- časový prostor na činnost
- zapomnětlivost žáků – hledání oděvů, pomůcek
- zdravotní potíže žáků

Podmínky pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami

Respektujeme individualitu každého žáka, vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj.

Na podmínkách pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami spolupracujeme adekvátně s přihlédnutím k jejich handicapu s rodiči a se školou.

Dle stupně a charakteru jejich handicapu umožňujeme začleňování do volnočasových aktivit a zajišťujeme podmínky vhodné k rozvoji jejich osobnosti.

Při výběru činností ve ŠD, při motivování a hodnocení žáků bereme ohled na integraci těch, kteří mají speciální vzdělávací potřeby. V případě nutnosti spolupracujeme s odbornými pracovišti.

Pro rozvoj mimořádně nadaných a nadaných žáků naše ŠD nabízí další doplňkové aktivity v oblasti jejich zájmu.

Formy zájmového vzdělávání

- a) **příležitostnou výchovou** – přednášky, besedy, veřejná vystoupení, výstavy, výlety, návštěvy filmového a divadelního představení
- b) **pravidelnou výchovou** – odpočinková , rekreační a zájmová činnost, příprava na vyučování formou didaktických her, zájmové kroužky

- c) **osvětovou činností** - poskytování informací pro žáky v oblasti prevence sociálně-patologických jevů, k různým oblastem zájmové činnosti
- d) **individuální práci**- vytvoření podmínek pro rozvoj nadání dětí
- e) **využitím otevřené nabídky spontánních činností** – neorganizovaná aktivita – volné hry v odděleních, na hřišti

Časový plán

ŠVP obsahuje činnost na dobu jednoho vzdělávacího cyklu , tj. ŠD 1. – 5. ročník (pět let). Možné činnosti volí vychovatelka podle aktuálního složení žáků v oddělení , nevymezujeme činnosti pro jednotlivé konkrétní stupně.

Materiální podmínky

ŠD má k dispozici svojí samostatnou hernu, která je plně vybavena nábytkem, pomůckami na veškeré zájmové činnosti.. Dále viz. Informace o ŠD.

Ekonomické podmínky

Úhrada neinvestičních nákladů žáka ve ŠD je ošetřena vnitřním předpisem ředitelky školy a činí 80,- Kč měsíčně. Spotřební materiál, hry a ostatní pomůcky jsou hrazeny z neinvestičních nákladů. Prostředky na mzdy vychovatelek sleduje dle stavu žáků ředitel školy, poskytuje je MŠMT.

Personální podmínky

Pedagogické působení zajišťuje jedna plně kvalifikovaná vychovatelka .Vychovatelka se specializuje na různé aktivity : výtvarnou, sportovní, pracovní, hru na flétnu, ekologickou výchovu a ruční práce.

Hygiena a bezpečnost zdraví

Vychovatelka zodpovídá za bezpečnost žáků po celou dobu jejich pobytu ve ŠD. Seznamuje je s možnými riziky pohybu ve škole a mimo ni. Dále jsou žáci seznamováni s možnými riziky pohybu v určitém prostředí, s možnými následky různých činností, se správnými způsoby používání nástrojů, dále jsou poučováni o zásadách správného chování na veřejnosti, na komunikacích , ale i v době prázdnin, při různém ročním období a při sportování. Jsou opakovaně seznamováni s postupem při úrazu .

Snažíme se vytvářet takové prostředí, aby se děti cítily spokojené, bezpečné a jisté. Každé dítě má stejná práva, možnosti a povinnosti. Nabídka alternativních aktivit je dobrovolná. Žáci nejsou přetěžováni, dostávají srozumitelné pokyny. Podporujeme důvěru žáka v sebe sama , snažíme se především o pozitivní hodnocení. Klademe velký důraz na ochranu žáků před násilím a šikanou.

Co je možné zlepšit v rámci bezpečnosti a zdraví žáka :

- na pozemku školy by se neměly vyskytovat nebezpečné prvky (alergizující rostliny apod.)
- používání výkonného vysavače s použitím mokré cesty při denním luxování koberců
- sledování prašnosti
- odstraňování nesprávného osvětlení
- hlídání přetápění místností, suchého vzduchu
- žáky nevystavovat nadměrné zátěži

Obsah vzdělávacího programu ŠD

Obsah výchovně vzdělávací činnosti je zpracován jako nabídka činností , z kterých si vychovatelka vybírá podněty pro vlastní realizační plány, kterými plní hlavní cíle vycházející z kompetencí. Práci volně přizpůsobuje konkrétním žákům a upravuje ji v souladu s jejich dosavadní poznatkovou zkušeností i s jejich aktuálními zájmy. Využívá všechny výchovy-výtvarnou, pracovní, sportovní, přírodovědnou, zdravotní, dopravní, dramatickou, hudební, přípravu na vyučování.

Oblast , kterou navazujeme na ŠVP pro 1. stupeň základního vzdělání:

Člověk a jeho svět (dělí se do pěti tematických okruhů)

1. **Místo, kde žijeme** , zahrnuje poznávání nejbližšího okolí, organizaci života v rodině, ve škole, společnosti. Patří sem vycházky do okolí školy, (hlavně pro prvňáky), poznávání různých objektů (knihovna, obecní úřad, orientace prostoru a čase), beseda o naší vesnici.

	kompetence
Náš domov – vyprávíme si o životě naší rodiny	3, 4, 5
- kreslíme, jak trávíme volný čas	4, 6
- co, kdo v rodině dělá	3, 6
Škola	
- procházíme a orientujeme se ve škole	1, 2, 6
- dozvídáme se, kdo všechno tu pracuje	1, 3
- zdobíme hernu, šatnu, chodby	1, 2, 6
- povídáme si o cestě do školy a domů	1, 2, 4
- učíme se dopravní značky	1, 3, 5, 6
- na vycházkách hledáme objekty naší obce	1, 2, 5, 6
- stavíme naši obec z kostek	2, 4, 5
- povídáme si , co dělají policisté, hasiči, prodavači, lékaři atd.	1, 2, 6
- besedujeme o lidových zvycích, tradicích	4, 5
- besedujeme o knihách	3, 5
- pořádáme vánoční a velikonoční jarmark	3, 5, 6
- pořádáme dětský karneval a besídky	1, 2, 6
- na čarodějnice chodíme opékat vuřty	4, 5, 6
- pořádáme školní akademii	1, 2, 3, 5, 6

2. **Lidé kolem nás** , okruh zahrnuje osvojení zásad vhodného a společenského chování, tolerance , empatie, vzájemné úcty, komunikaci slovní i mimoslovní, dodržování pravidel stolování, předcházení šikany. Do tohoto okruhu zařazujeme prvky mediální výchovy.

Rodina	- mluvíme o tom , jak se chováme k rodičům	3, 4
	- povídáme si o našich prarodičích	3, 4
	- pokoušíme se sestavit rodokmen	2, 3, 4
	- povídáme si o kamarádech	1, 3, 4
	- povídáme si o dobrých vlastnostech lidí	2, 4
	- uvědomujeme si, v čem jsou znevýhodněni někteří lidé	3, 5
	- blahopřejeme spolužákovi k svátku	1, 4, 5
	- besedujeme o slovech : děkuji, prosím, omlouvám se	1, 2, 3
	- nezapomínáme na svátky v roce	1, 3
	- upozorňujeme na nevhodné chování	1, 2, 3, 4, 5,6
	- seznamujeme se s pravidly slušného chování ve veřejných prostorech	1, 3, 5
	- správně stolujeme	3, 4
	- dodržujeme pravidla správného stolování	2, 5

3. **Lidé a čas** , budování, dodržování správného režimu, vytváření pravidelných návyků, umět využít správně a účelně svůj volný čas (základy pro využívání smysluplných volnočasových aktivit).

Náš denní režim	-vyprávíme si o zásadách denního režimu a učíme se rozlišovat povinnosti a zábavu	1, 2, 3, 6
	- mluvíme o možnostech využít správně čas	3, 6
	- plánujeme režim běžného dne	1, 5
	- besedujeme o tom, co může člověk v jednotlivých věkových obdobích zažít	1, 2, 3
	- mluvíme o domácnosti dříve a dnes	1, 3
	- besedujeme co se nosilo dříve	5, 6
	- sledujeme rozdíl mezi novostavbami a starými domy	1, 3, 5
	- besedujeme , jak se žilo na hradech a zámcích	1, 2, 3

3. **Rozmanitost přírody**, vycházky, pobyty v přírodě, pozorování změn, určování, využití encyklopedií, následné výtvarné zpracování, péče o pokojové rostliny, ekologická výchova – ochrana přírody.

Příroda kolem nás	- na vycházkách pozorujeme přírodu	3, 5, 6
Rostliny , živočichové	- kreslíme strom v různém ročním období	2, 6
	- využíváme listy a plody stromu pro koláže	1, 2, 3
	- upevňujeme pravidla chování ,sbíráme plody a vyrábíme z nich	3, 5, 6
	- obtiskujeme listy- využíváme je pro výtvarnou výchovu	1, 2, 6
	- učíme se poznávat ptáky dle vzhledu	1, 2, 4
	- pečujeme o květiny, vytváříme si z nich hezké životní prostředí	1, 2, 6
	- hrajeme pexesa a kvarteta s náměty živočichů	1, 2, 4
	- malujeme na kameny	2, 6
	- vyprávíme si o domácích zvířatech a jakou péči potřebují	1, 6
	- kreslíme zvířátka	2, 4, 6
	- navštěvujeme zoo a poznáváme exotická zvířata	1, 3, 5
	- poznáváme, kteří živočichové žijí v našem okolí	1, 3, 4
	- besedujeme o ročních obdobích, sledujeme změny v přírodě	1,2
	- na vycházkách pozorujeme změny v přírodě a malujeme je	1, 3
	- poznáváme ovoce a zeleninu	1
	- povídáme si o zvířatech v zimním období	3, 6
	- povídáme si o jaru, malujeme první jarní květiny	1, 3, 6
	- vyrábíme koláže k jednotlivým ročním obdobím	1, 2, 3
	- hovoříme o pranostikách a porovnááme je s aktuálním počasím	2, 3, 5
	- pomáháme při úklidu svého okolí	5, 6
	- besedujeme o tom, jak člověk škodí nebo pomáhá životnímu prostředí	1, 4, 5
	- kreslíme Co do lesa nepatří	1, 2, 5
	- vyprávíme si o nebezpečí ohně v přírodě	1,6
	- navrhuje, jak chránit životní prostředí	1, 3, 5
	- tvoříme výrobky z přírodnin	4, 6
	- poznáváme léčivé rostliny	1,3

Člověk a jeho zdraví, poznávání sama sebe, poučení a péče o zdraví a nemocech, zdravotní prevence, osobní hygiena a čistota, poučení o úrazech a jejich předcházení, umět ošetřit drobná poranění. Besedy na toto téma v rámci prevence.

Poznáváme své tělo – hrajeme hru Hlava, koleno, ruce ,pata	1, 6
- pracujeme s encyklopedií O lidském těle	1, 2, 3
- vyprávíme si o zdravém životním stylu	1, 3
- plníme čas odpočinku a relaxace	5, 6
- oblékáme se podle ročního období	1, 6
- kontrolujeme denní hygienu, čistotu oděvu	3, 5, 6
- povídáme si o významu osobní hygieny	1, 4, 5
- ujasňujeme si hygienické zásady při kašli, kýchání, použití WC,	1, 2, 3
- seznamujeme se s méně zdravými potravinami	4, 5, 6
- připravíme si zdravou svačinku	1, 2, 5
- zajímáme se o zdravotní prevenci	1, 6
- povídáme si o předcházení úrazů	1, 3
- procvičujeme si své tělo	6
- povídáme si o péči o chrup	1, 2, 3
- na výletech si uvědomujeme možná nebezpečí	1, 2, 3
- učíme se zásadám první pomoci	1, 2, 3, 5
- upozorňujeme na nebezpečí patologických jevů (návykové látky, injekční jehly na pískovišti)	1, 2, 3, 4,

Plán ŠD

- Září
- adaptace ve školní družině
 - vycházky a pobyty na školní zahradě a okolí školy
 - vyhlášení sběru papíru
- Říjen
- sbírání přírodnin
 - tvoření různých koláží z přírodnin
 - podzimní výzdoba školy
 - zahájení kroužků
 - úklid spadaného listí
- Listopad
- výstavka prací-aranžování dýní
 - práce na školní zahradě-sázení stromků a keřů
 - soutěž o nejkrásnější list
- Prosinec
- vánoční svátky – Mikulášská a Vánoční besídka
 - vánoční jarmark
 - zimní příroda
 - ekologická výchova
- Leden
- zimní sporty
 - pomáháme lesní zvěři
 - bruslení,bobování,koulování
- Únor
- Masopust
 - ekologická výchova
 - správná výživa
- Březen
- příchod jara
 - velikonoční jarmark
 - měsíc knihy
 - máme rádi zvířata
- Duben
- měsíc bezpečnosti
 - slet čarodějnic
- Květen
- sportovní hry
 - Den matek
 - práce na zahradě-bylinková zahrádka
- Červen
- Dětský den
 - ozdravný pobyt v přírodě
 - účast na školní akademii